

Fejér Megyei Önkormányzat

2014-2019 évekre szóló

Gazdasági Programja és Fejlesztési Elképzelései

a Fejér Megyei Közgyűlés a
35/2015. (II.5.) önkormányzati határozatával elfogadva

I. Bevezetés

Az Országgyűlés által 2011. évben elfogadott új önkormányzati törvény jelentős fordulatot jelentett az önkormányzatok életében, de különösen a megyei önkormányzatok számára. A **Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény** 27. § (1) bekezdése alapján a megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely - törvényben meghatározottak szerint - területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A területfejlesztési és területrendezési feladatokat rögzítő - 2011. évi CXLVIII. törvénnyel módosított – 1996. évi XXI. törvény részletesen meghatározza a megyei önkormányzat térségi jellegű fejlesztési feladatait.

Összességében tehát a megyei önkormányzat kötelező feladatoként gondoskodik a térségi területrendezéssel kapcsolatos feladatok összehangolásáról.

Az önkormányzati törvény a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A **gazdasági program, fejlesztési terv** a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A **gazdasági program, fejlesztési terv** helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Másrészt a **területfejlesztési törvény** alapján a megyei önkormányzat a területfejlesztés területi szintű alapegysége, melynek feladata a szükséges tervezési feladatok ellátása és a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról való döntés.

A törvény a megyei önkormányzat legfontosabb feladatoként a területfejlesztési terv készítését határozza meg. A törvény feladatává teszi többek között

- a fejlesztéspolitikai és a területi szerepéből, továbbá nemzetközi és határon átnyúló együttműködéséből adódó feladatok összehangolását,
- a megyei önkormányzat összehangolja a települési önkormányzatok felkérése alapján a települések fejlesztési tevékenységét,
- együttműködik a megyei jogú város önkormányzatával és az érintett települések önkormányzataival a településrendezési tervek összehangolása érdekében,
- együttműködik a megye gazdasági szereplőivel,
- részt vesz a KSH és más területi adatgyűjtő szervezetekkel együttműködve a területi információs rendszer kialakításában és működtetésében, információkat biztosít a területi tervek készítéséhez,

- a települési önkormányzatok felkérése alapján elősegíti a helyi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak szerveződését,
- gondoskodik a településrendezési tervek a megyei területrendezési tervekkel való összhangjáról,
- együttműködik a többi érintett megyei önkormányzattal – törvényben meghatározott kivétellel – a kiemelt térségek összehangolt tervezése érdekében.

A törvény újraszabályozta a megyei önkormányzat területfejlesztési hatáskörét, azt jelentősen kibővítve biztosítja, hogy a megyei önkormányzat váljon területi szinten a területfejlesztési feladatokat kizárólagosan ellátó szervezetté.

A fenti törvényhelyek megállapításaiból következően a **Fejér Megyei Önkormányzat Gazdasági Program** meghatározott feladatai a következők:

- a **2010-2014** évekre szóló Gazdasági Program és Fejlesztési Elképzelések – majd a 29/2013. (II.28.) számú önkormányzati határozattal **tovább fejlesztett** változatának – végrehajtása, a területfejlesztés és vidékfejlesztés valamint a koordináció eszközeivel. Magyarország és Fejér megye számára rendkívül fontos, hogy a tervezett operatív programok teljesüljenek és azok kifizetése közel 100%-ban realizálódjon.
- a **2014-2020** közötti, az Európai Unió által is támogatott fejlesztési programoknak – a korábbi ciklustól eltérően – az az átfogó célkitűzése, hogy a rendelkezésre álló összegnek a **60%-át a gazdaságfejlesztésére**, a kis és közepes vállalkozások tevékenységének támogatására kell fordítani. A **2014-2020** közötti programozási időszakban a **Terület- és Településfejlesztés Operatív Program** megyei programjainak, részprogramjainak, a megyei önkormányzati hatáskörben való eljárás, döntés, koordináció, a megyei jogú városokkal és a települési önkormányzatokkal való együttműködés. A gazdasági program, annak tervezési, végrehajtási és pénzügyi teljesítési időtartama túlnyúlik e megyei közgyűlés időciklusán. A Gazdasági Program meghatározza, megalapozza a 2014-2020 + 3 év eredményes végrehajtását. Az előző ciklus tapasztalataiból következően törekednünk kell, hogy a teljes körű teljesítés és a felhasználható pénzügyi eszközök kifizetése ne a tervezési ciklus utolsó éveire helyeződjön. Ezért javítanunk kell – az operatív programok pályázati kiírásával egy időben – az előkészítés, a rendelkezésre álló tervdokumentáció és a végrehajtó kapacitás hatékonyságán.
- a **2014-2020** tervezési és költségvetési időszak **operatív programjaiban** való részvétel, az **ágazati és a több megyét érintő** programokban – a Fejér megyei településekkel és a megyei jogú városokkal együttműködve – a Fejér megyét érintő fejlesztési programok tervezésében és megvalósításában, továbbá a nemzeti, hazai forrásból megvalósuló fejlesztésekben – Fejér megye fejlődésének arányos, integrált, inkluzív képviselése.
- Fejér megye számára jelentős feladatnak tartjuk az úgy nevezett „**Hazai forrás**” – ből megvalósítható, a megyét érintő fejlesztési javaslatok kidolgozását. Megoldást kell találnunk a **főutak**, négy-öt számjegyű összekötő utak és az igen rossz állapotban lévő **önkormányzati bel- és külterületi utak** karban tartására és javítására szolgáló alapok igénybevételeivel. Várhatóan a hazai forrás ad lehetőséget egyes az EU által nem vagy kismértékben támogatott közszolgáltatások fejlesztési

igényeinek kielégítésére, továbbá szociális és karitatív tevékenységek támogatására is.

A területfejlesztési törvény vonatkozó rendelkezései alapján a megyei önkormányzatok területfejlesztési koncepciót és programot készítenek, valamint közreműködnek a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések tervezésében, a fejlesztések területi integrációjának szintje pedig a megye és a megyei jogú városok, illetve a várostérségek. Ezt a munkát elkezdték és az országos egyeztetések, továbbá a keretszámok változásait figyelembe véve folyamatosan alakítjuk az Operatív Programok aktuális elfogadott állapotának megfelelően.

A 2014-2020-as tervezés tekintetében a fenti felhatalmazások alapján a megyék elsődlegesen a TOP finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítenek **gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramokat** tartalmazó **megyei integrált területi programokat** a TOP tartalmi és forráskeretei között.

A megyei önkormányzatok a települési önkormányzatok bevonásával tervezik és koordinálják a tervezés korábbi szakaszában járási szinten tervezett megyei településfejlesztési részprogramot. Ezen túlmenően véleményezik az ágazati operatív programok tervezeteit, és javaslatot tesznek a megyei ágazati finanszírozású kulcsprojektekre.

Operatív Programok	Indikatív forrásmegosztás (Euro)
GINOP	7 684 204 174
GINOP YEI forrás	49 765 356
TOP	3 389 963 001
VEKOP	463 703 439
EFOP	2 612 789 000
IKOP	3 331 808 225
KEHOP	3 217 105 883
KÖFOP	794 773 905
VP	3 430 790 724
MAHOP	39 096 293
Összesen	25 014 000 000

Az Európai Unió 2014-2020 közötti fejlesztési forrásainak hazai felhasználását megalapozó alapszöveg az Európai Bizottság és Magyarország között 2014. szeptember 11-én létrejött **Partnerségi Megállapodás**. Ezen keretdokumentumra alapozva készülnek a **szakágazati és területi operatív programok**.

A TOP a helyi szükségletekre való eredményesebb reagálást, továbbá a területi sajátosságokat szem előtt tartva kerül kidolgozásra, ennek megfelelően a program beavatkozási logikája is terület alapú. A program alapelve, hogy a területileg decentralizált, térségi, helyi jelentőségű fejlesztéseket finanszírozza, amelyeket döntően a helyi – megyei- és települési – önkormányzatok valósítanak meg. A fenti decentralizált fejlesztések tervezése a megyei önkormányzatok és a megyei jogú városok szintjén folyik.

A 2014–2020 közötti időszakban a TOP tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló

1702/2014.(XII.3.) Korm. határozat tartalmazza annak tervezett keretösszegét, és az egyes területi szintekhez előre meghatározott tervezési keretösszegeket. Ennek alapján a **Fejér Megyei Önkormányzat** tervezési jogkörében készülő **megyei szintű gazdaság- és településfejlesztési részprogram (ITP)** indikatív keretösszege **32,10 milliárd forint**. Mindezek mellett – a megyei programmal szoros összefüggésben – a megyei jogú városok önkormányzatai közvetlen tervezési jogkörében készülnek a Fejér megyei TOP keretében megvalósítandó megyei jogú városokra vonatkozó fejlesztési programelemek. A Korm. határozat alapján **Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatára** alokált indikatív keretösszeg **17,06 milliárd forint**, míg **Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata** által tervezhető programelem **7,43 milliárd forint**.

A TOP – konvergencia régiókra vonatkozó, országos léptékű - indikatív forrásai prioritásonként.

Százalékos megoszlásuk és az ebből levezethető indikátorok, kötelezettségvállalások arányai azonban iránymutatást adnak a megyei „mátrix” meghatározásánál. A most kialakuló eljárási rendben és várható határidőkben az irányítóhatóságokkal (IH) és a döntést előkészítő testületekkel egyeztetési sorozatot kell végrehajtani. (Mellékletben a tervezett országos ütemterv.)

PRIORITÁSTENGELYEK	OP-n belüli arány (%)	Indikatív forráskeret (nemzeti társfinanszírozással) Mrd Ft
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	24,2	298,5
2.Vállalkozásbarát, népesség-megtartó településfejlesztés	12,0	147,8
3. Alacsony CO₂ kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	16,3	201,0
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	5,0	61,8
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	7,3	89,7
6. Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	31,4	387,0
7.Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	3,7	45,6
Összesen	100	1 231,4

Az Európai Unió, Magyarország fejlesztéspolitikai elvei, továbbá a TOP elvei és szabályrendszere alapján a fejlesztéseket integrált szemléletben, komplex program- és projektcsomagok mentén, úgynevezett **Integrált Területi Programban (ITP)** szükséges kidolgozni és bemutatni. Fejér megye és a megyében található két megyei jogú város területére önálló integrált területi programok készülnek.

A Fejér megyei területfejlesztési programtervezés széles körű partnerségi folyamatának részeként megrendezésre kerültek a megye valamennyi járásában a **Fejér Megyei Tervezéskoordinációs Testület** munkacsoportülései, ahol részletesen ismertetésre kerültek a megyei tervezési folyamat aktualitásai, a készülő dokumentumok, továbbá megtárgyalásra kerültek a járási területfejlesztési csomagok.

Alapelvek

- Az ITP **intézkedésenkénti forráskeretekkel dolgozik** (nem projektorientált).
- A rendelkezésre álló forrásokat a területi szereplőknek **forrás-felhasználási módok** szerint szükséges megosztani, ezekhez pedig szintén **forráskereteket** kell meghatározni (mindez nem igényli konkrét beavatkozások ismeretét).
- A megyei területfejlesztési program valamint az integrált városfejlesztési stratégia hangsúlyaitól függően szükséges meghatározni a TOP/VEKOP adott területi szereplőjére jutó forráskerete felhasználásának belső arányait. Lépései:
 1. TOP prioritástengelyen belüli, intézkedések között **forrásmegosztás meghatározása** (belső arány)
 2. Intézkedéseken belül **forrás-felhasználási módok definiálása** - a területi szereplők minőségétől függően (megye vagy MJV) eltérő módozatok kerültek bevezetésre

Forrás-felhasználási módok

1. **a megye kiemelt fejlesztési célterületének kerete:** A megye területfejlesztési programjában az egyes ágazati fejlesztések esetében kijelölt /kijelölhetett kiemelten fontos fejlesztési célterületeket. Az ITP tervezésekor lehetőség van az egyes intézkedésekre eső forráskeretek egy részét egy (vagy több) ilyen fejlesztési (földrajzi) terület beavatkozásaira fordítani.
2. **a megye kiemelt fejlesztési céljaira fordított keret:** A megye területfejlesztési programjában az egyes ágazati fejlesztések esetében kijelölt /kijelölhetett kiemelten fontos fejlesztési témákat is, amelyek nem köthetők egy adott földrajzi területhez, hanem horizontálisan a megye különféle pontjain nyernek jelentőséget a megyére jellemző módon.
3. **kiemelt kedvezményezett csoportra vonatkozó keret:** az adott intézkedés/konstrukció esetében támogatásra jogosult helyi szereplők közül a megye előnyben részesíthet bizonyos helyi szereplői csoportokat egy bizonyos keretösszeg erejéig.
4. **egyéb, megyei szereplők által felhasználható keret:** Minden más, az adott intézkedés/konstrukció esetében támogatásra jogosult helyi szereplő által igényelhető keretösszeg → **ez utóbbi mindenképpen megjelenik**

FONTOS, hogy az egyes intézkedéseken belül nem kötelező a keret létrehozása, csak ott érdemes alkalmazni, ahol valóban indokolt és alátámasztható a területfejlesztési program tartalma alapján.

A Fejér megyei integrált területi program (ITP 1.0 változat) stratégiája és beavatkozási logikája

Fejér megye Településfejlesztési Konceptiója alapján, az abban megfogalmazott hosszú és középtávú célok, valamint fejlesztési szükségletek mentén került meghatározásra az ITP felépítése. A Fejér megyei ITP az iránymutatásoknak

megfelelően gazdaságfejlesztési és területfejlesztési részprogramokon keresztül, mutatja be a tervezett fejlesztéseket. A tervezett ITP projektcsomagok mindegyike megyei léptékű és egymással szorosan összefüggő fejlesztési programsorozatot tartalmaz a következő fő irányok mentén: **gazdaságfejlesztés, a környezet megóvása, védelme, az erőforrás felhasználás hatékonyságának előmozdítása, a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység, és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem, a fenntartható és minőségi foglalkoztatás valamint a munkavállalói mobilitás támogatása, társadalmi kapcsolatok erősítése, településfejlesztés, városrehabilitáció, CO₂-kibocsátás csökkentése.** A TOP keretében folyó tervezést a megyei önkormányzatok hangolják össze, amelyek gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásokat tartalmaznak, elsődlegesen gazdaságfejlesztési céllal.

Tervezett menetrend

Az ITP elkészítésére vonatkozó módszertani útmutató IH általi kiküldése	2015. január
A kiválasztási kritériumrendszer kidolgozása	2015. március első hete
Monitoring Bizottsági ülések	OP elfogadását követően (várhatóan 2015. március)
Az ITP-k első körös benyújtása az Irányító Hatósághoz minőségbiztosításra	2015. április első hete
Az ITP-k IH általi minőségbiztosítása	folyamatosan, 2015. április végéig
Az ITP-k benyújtása NFK általi elfogadásra	2015. május eleje
NFK általi elfogadás	várhatóan 2015. május vége
A szaktárca koncepciók IH általi megkérése az OP-k tématerületei vonatkozásában	2014. december
A koncepciók egyeztetése és pontosítása a szaktárcaakkal	2015. február
A felhívások előkészítése az Irányító Hatóság által	2015. március
A felhívások egyeztetése a területi szereplőkkel	2015. április – május
Az első felhívások megjelentetése	2015. június
Az első kötelezettségvállalások megtétele	várhatóan 2015. szeptember

II. Gazdasági feltételek

Az önkormányzati törvény 117. § (1) rögzíti a helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszerét.

A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja **az éves költségvetése**. Ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait. Ez a költségvetés az államháztartás része, az önkormányzati alrendszer költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz a központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

A feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon a helyi önkormányzatok

kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, **a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosság szám alapján támogatást biztosít**, felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat.

A központi költségvetésből történő támogatás biztosítása, a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható és tényleges saját bevételeinek és a takarékos gazdálkodás szempontjainak figyelembe vételével történik.

III. Fejlesztési elképzelések

Területrendezés

Fejér Megye Közgyűlése 2009. február 12-i ülésén fogadta el Fejér Megye Területrendezési Tervét. Önkormányzatunk azóta is kiemelt hangsúlyt fektet a települések területrendezéssel kapcsolatos feladatainak és elképzeléseinek koordinálására.

A **Fejér Megyei Területrendezési Terv** elfogadása után a hivatal egyik fő feladata a megyei települések figyelmének felhívása arra, hogy az elfogadott Területrendezési Tervvel összhangba kell kerülnie a saját településrendezési eszközeiknek. Erre való tekintettel a Fejér megyei települések által megküldött településrendezési és szabályozási terv egyeztetési anyagának véleményezése során a település készülő, illetve módosított szerkezeti, szabályozási tervét és helyi építési szabályzatát vetette össze a jóváhagyott megyei rendezési tervvel, és a hatályos jogszabályokkal.

A településrendezési tervek véleményezése keretében az elsődleges feladat a Fejér Megyei Területrendezési Tervben szereplő megyei területfelhasználási kategóriákra, megyei térségi övezetekre vonatkozó szabályok településrendezési tervekben történő érvényesítése. Kiemelt szempont a tervvéleményezéseknél Fejér megye természeti, tájképi, építészeti értékeinek megőrzése, az ökológiai elvek érvényesülése. Ennek érdekében célunk az ökológiai rendszerek, zöldfolyosók folyamatoságának biztosítása, a táji, környezeti szempontból előnytelen, túlzott beépítési sűrűség elkerülése, a termőterületek művelés alól való kivonásának megelőzése, a területi adottságok, erőforrások hosszú távú hasznosítása és védelme, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezése, a fenntartható fejlődés elvének megfelelő területfelhasználás, valamint az optimális területi szerkezet kialakítása, illetve fenntartása.

Ugyancsak fontos feladat a területfejlesztési prioritások és célok biztosítása is!

Az OTrT elfogadását követően a megyei területrendezési tervet is felül kell vizsgálni és annak előírásaihoz igazítani. A tervek elkészítésére a jogszabály 2015. december 31-i határidőt szabott meg. Ezen munkák bekerülési költsége mintegy 15-20 millió Forint, amelyre jelenleg az önkormányzat pénzügyi fedezettel nem rendelkezik. Az ehhez szükséges fedezet – akár pályázat útján történő – megteremtése érdekében megtettük a lépéseket a MÖOSZ-on keresztül.

Terület- és gazdaságfejlesztés

A fejlesztési elképzeléseket Fejér Megye Integrált Területi Programja 2014-2020 (ITP 1.0 változat) dokumentumban határoztuk meg:

Gazdaságfejlesztési részprogram projektcsomagjai:

- 1) Ipari területek szolgáltatás és infrastruktúra fejlesztése a foglalkoztatás bővítése érdekében projektcsomag;
- 2) Vidéki gazdaságban termelt zöldségek, gyümölcsök és az előállított termékek értékesítési feltételeinek megteremtése projektcsomag;
- 3) Vidéki gazdaság üzleti infrastruktúrájának (vágópontok, feldolgozók, termelő üzemek) hálózatos fejlesztése projektcsomag;
- 4) Foglalkoztatás ösztönzési, képzési projektcsomag;
- 5) Helyi gazdaságfejlesztést elősegítő ESZA projektcsomag;
- 6) A munkaerő mobilitását ösztönző, munkaerő-piaci központok, munkahelyek elérhetőségét javító közlekedésfejlesztés projektcsomag;
- 7) Fejér megyei horizontális gazdaságfejlesztési projektcsomagok.

Területfejlesztési részprogram projektcsomagjai:

- 8) Foglalkoztatás bővítésének ösztönzése családbarát, munkába állást segítő intézmények és közszolgáltatások fejlesztésével projektcsomag;
- 9) Települési környezet megújítása projektcsomag;
- 10) Turizmusfejlesztés projektcsomag;
- 11) Biztonságos közlekedés kialakítása projektcsomag;
- 12) Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése projektcsomag;
- 13) Egészségügyi alapellátás fejlesztése projektcsomag;
- 14) Szociális alapszolgáltatások fejlesztése projektcsomag;
- 15) Önkormányzati közszolgáltatások fejlesztése projektcsomag;
- 16) Szociális célú városrehabilitáció projektcsomag;
- 17) Szociális célú városrehabilitáció ESZA része projektcsomag;
- 18) Közösségszervezési projektcsomag.

A Fejér megyei Területfejlesztési Koncepcióban ún. **funkcionális térségek** kerültek lehatárolásra. A funkcionális térségek lehatárolásának célja a megye stratégiai térstruktúrája és a területfejlesztési szempontból együtt tervezendő térségek meghatározása, illetve a fejlesztési célok értelmezése a megyén belüli különféle sajátosságokkal rendelkező területi részegységekre.

A lehatárolás eredményeként Fejér megyében 5 funkcionális térség alakult ki, amelyek bizonyos területeken átfednek, közöttük a kapcsolatot a közúti és vasúti tengelyek biztosítják.

Fejér megye funkcionális térségei:

1. Felzárkóztatandó – a megye déli és délnyugati - térség (F1);
2. Duna mente – Dunaújváros és térsége (F2);
3. Székesfehérvár vonzáskörzete (F3);
4. Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térsége (F4);
5. Mór és térsége (F5).

Fejér megye ITP projektcsomagjainak illeszkedését az ágazati operatív programok forrásaira tervezett megyei fejlesztésekhez az alábbi táblázat tartalmazza.

Fejlesztési elképzelés	Programhoz való illeszkedés	
Projektcsomag	TOP (prioritás, intézkedés)	ÁGAZATI OP (ágazati OP neve és a prioritás/intézkedés száma)
Gazdaságfejlesztési részprogram		
Ipari területek szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztése a foglalkoztatás bővítése érdekében	TOP 1.1	GINOP 1.
Vidéki gazdaságban termelt zöldségek, gyümölcsök és az előállított termékek értékesítési feltételeinek megteremtése	TOP 1.1	GINOP 1., VP 7.
Vidéki gazdaság üzleti infrastruktúrájának (vágópontok, feldolgozók, termelő üzemek) hálózatos fejlesztése	TOP 1.2	GINOP 1., VP 2. és VP 6.
Foglalkoztatás ösztönzési, képzési projektcsomag	TOP 6.1	EFOP 1., EFOP 3. és GINOP 5.
Helyi gazdaságfejlesztést elősegítő ESZA projektcsomag	TOP 6.2	EFOP 1., EFOP 3. és GINOP 5.
A munkaerő mobilitását ösztönző, munkaerőpiaci központok, munkahelyek elérhetőségét javító közlekedésfejlesztés	TOP 1.3	GINOP 1., IKOP 1., IKOP 2. és IKOP 3.
Fejér megyei horizontális gazdaságfejlesztési projektcsomagok	TOP 1.2 TOP 6.1 TOP 6.2	GINOP 1., EFOP 1. és EFOP 3.
Területfejlesztési részprogram		
Foglalkoztatás bővítésének ösztönzése családbarát, munkába állást segítő közszolgáltatások és intézmények fejlesztésével	TOP 1.4	EFOP 1. és EFOP 3.
Települési környezet megújítása	TOP 2.1	KEHOP 1., KEHOP 3., KEHOP 4. és KEHOP 5.
Turizmusfejlesztés	TOP 2.2	GINOP 6.
Biztonságos közlekedés kialakítása	TOP 3.1	IKOP 3.
Önkormányzati épületek energetikai fejlesztése	TOP 3.2	KEHOP 5.
Egészségügyi alapellátás fejlesztése	TOP 4.1	EFOP 2.
Szociális alapszolgáltatások fejlesztése	TOP 4.2	EFOP 2.
Önkormányzati közszolgáltatások fejlesztése	TOP 4.3	KÖFOP 4.
Szociális célú városrehabilitáció	TOP 4.4	EFOP 1., EFOP 2. és VP 7.
Szociális célú városrehabilitáció (ESZA rész)	TOP 6.3	EFOP 1. és VP 7.
Közösségszervezési projektcsomag	TOP 6.4	EFOP 1. és VP 7.

A Gazdasági Program – ezen előterjesztés témája – és **Fejér megye integrált területfejlesztési programja** (amelyhez szervesen kapcsolódik Székesfehérvár és Dunaújváros megyei jogú városok ITP-je) **egymásra épülő rendszert képez**. Az iteratív tervezés során fokozatosan kialakulnak az operatív programok, benne a TOP végleges rendszere, eljárásrendje, valamint az irányítóhatóság (IH) által jóváhagyott

megyei és megyei jogú városi javaslatok. Ezért szükséges a gazdasági program elfogadásával egy időben a Fejér megyei integrált területfejlesztési program további munkarészeinek a pontosítása, majd végrehajtása.

Javasoljuk a folyamatos tervező, előkészítő egyeztető munka megvalósíthatósága érdekében a szükséges **felhatalmazásokat** megadni.

Fejér megyei ITP 1.0– Gazdaságfejlesztési részprogram (2014-2020)

Ipari területek szolgáltatás- és infrastruktúrafejlesztése a foglalkoztatás bővítése érdekében projektcsomag

Fejér megye gazdasági pozíciójának erősítéséhez, a befektetések fogadásához megfelelően kiépített üzleti háttér-infrastruktúra szükséges. A projektcsomag támogatja elsősorban a **meglévő ipari parkok, iparterületek, inkubátorházak bővítését**, szolgáltatásainak fejlesztését (indokolt esetben újak létesítését), a barnamezős területek hasznosítását.

A projektcsomag támogatja továbbá a vállalkozások működési helyszínéül szolgáló meglévő, működő telephelyek modernizációját és bővítését, nem megfelelő telephelyeik cseréjét, új telephelyek kialakítását. A telephelyek kihasználtságának növelését kívánja elősegíteni a mikro-, kis-, és középvállalkozások (KKV) versenyképességének megőrzése, fokozása érdekében.

Térségeink **versenyképessége** nagyban függ az ott tevékenykedő KKV-bázis működésétől, az általuk előállított termékek, szolgáltatások versenyképességétől. A KKV-szektor kiemelt szerepet játszik a megfelelő számú és minőségű munkahely rendelkezésre állásában és így a régió foglalkoztatási helyzetében. Ahhoz, hogy sikeres térségek jöjjenek létre, elengedhetetlen tehát e körnek kellő megerősítése. Ugyanakkor a hosszabb működési múlttal, nagy tudástőkével, fejlett technológiával rendelkező nagyvállalkozások jelenléte is kulcskérdés a térség fejlettségét illetően, többek között a helyi KKV-k szempontjából is meghatározó lehet.

A projektcsomag célja Fejér megye gazdaságának fejlesztése, a térségi és helyi gazdaság fejlődésének, jövedelemtermelő képességének támogatása, valamint a jelenlegi munkahelyek megtartása mellett újabb munkahelyek létrehozásának ösztönzése a vállalkozások innovatív tevékenységének elősegítése a vállalkozási környezet javítása révén.

Magyarország célul tűzte ki a 20-64 év közötti népességre vonatkozó **foglalkoztatási ráta 75%-ra** emelését az Európa 2020 Stratégia keretein belül. A cél eléréséhez Fejér megyében szükséges a megye gazdaságában kulcsszerepet játszó, elsősorban kis- és középvállalkozások fejlesztése, munkahely-teremtési képességük megerősítése.

Az aktuális Fejér megyei munkaerő-piaci adatok alakulása értelmében a Sárbogárdi járás (15,7%), és az Enyingi járás (10,8%) nyilvántartott álláskereső arányán tudatos, a hátrányos helyzetű térségek felzárkóztató, munkahelyteremtő programjaival **javulást kell elérnünk**.

Fejér megye gazdasági programjának középpontjában továbbra is a **nők munkába állítása, a pályakezdő fiatalok foglalkoztatása és a szakképzés**, a szakképzettek munkahelyteremtése áll.

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- Kihasztnálatlan barnamezős területek ipari telephellyé, területté fejlesztése;
- Ipari parkok, iparterületek infrastrukturális fejlesztése;
- Új ipari, innovációs és technológiai parkok, iparterületek kialakítása;
- Ipari parkok, iparterületek üzleti szolgáltatásainak fejlesztése;
- Telephelyek fejlesztése;
- Inkubátorházak fejlesztése.

Vidéki gazdaságban termelt zöldségek, gyümölcsök és az előállított termékek értékesítési feltételeinek megteremtése projektcsomag

A projektcsomag célja a szervezetek megalakulásának ösztönzése által a vidéki munkahelyteremtés mellett a termelők jövedelempozíciójának stabilizálása, ezáltal a vidéki életkörülmények javítása és az elvándorlás megakadályozása.

Az ország egyik legjobb agráradottságú térségének képessé kell válnia arra, hogy népességét megtartsa, és megfelelő megélhetést biztosítson számára.

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- Termelői csoport(ok) létrehozása;
- A vertikális és horizontális együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért;
- Helyi piacok kialakítása, újjászervezése.

Vidéki gazdaság üzleti infrastruktúrájának (vágópontok, feldolgozók, termelő üzemek) hálózatos fejlesztése projektcsomag

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- Terményszárítók, tisztítók létesítése, korszerűsítése
- Mezőgazdasági termékek értéknövelése (közös élelmiszer-feldolgozási beruházások, piacra jutást segítő fejlesztések)
- Környezetterhelést csökkentő feldolgozási technológiák alkalmazása
- Mezőgazdasági kisüzemek, vágópontok fejlesztése
- Brand építés

Foglalkoztatás ösztönzési, képzési projektcsomag

Az oktatási rendszer átalakítása során előtérbe került a képzések gyakorlatorientáltsága, a szoros együttműködés a gazdasági szférával, a gyakorló szakemberek bevonása a képzésekbe, a szakképzési és felsőoktatási kapacitások kihasználtságának növelése, illetve a munkaerőpiac-orientált, vállalkozói kompetenciák fejlesztése.

A felsőoktatási intézmények és a gazdasági szereplők között létrejövő partnerségek és együttműködési kapcsolatok mindkét fél számára előnyösek.

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- Távoztatás és a nyílt forrású tanulás infrastruktúrájának kiépítése, fejlesztése,

- Duális-kooperatív képzés gyakorlólhelyeinek kialakítása,
- Ösztöndíj rendszerek kialakítása.

Helyi gazdaságfejlesztést elősegítő ESZA projektcsomag

Fejér megyében kiterjedt hátrányos helyzetű periférikus térségek, belső perifériák találhatók, amelyek társadalmi, foglalkoztatottsági, gazdasági, infrastrukturális szempontból a megyei átlaghoz képest is jelentős elmaradást mutatnak. Ezekben a térségekben felerősödött a társadalmi leszakadás, a társadalmi kirekesztés folyamata, a szegénység terjedése és újratermelődése.

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- Komplex felzárkóztató programok (vizsgálat, program, hatástanulmány) kidolgozása
- Komplex felzárkóztató programok megvalósítása (minden olyan tevékenység – de csak komplex programok keretében –, amely integrált módon, programszerűen a leszakadó közösségek, személyek felzárkóztatását szolgálják; pl. szociális munkások, közösségfejlesztők, közösségi munkások alkalmazása, settlement jellegű szolgáltató terek kialakítása és működtetése, közösségi programok, események, klubok szervezése, képzések, jó gyakorlat látogatások és az ezekhez szükséges eszközbeszerzés)

A munkaerő mobilitását ösztönző, munkaerő-piaci központok, munkahelyek elérhetőségét javító közlekedésfejlesztés projektcsomag

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- mellékutak burkolatának felújítása, vízelvezetés megoldása;
- mellékúton híd- és aluljáró építés, vasúti átjárók átépítése;
- mellékutak menti védelmi célú beruházások – véderdő, vadvédőrács, településkapu kialakítása, jelzőlámpa, forgalomlassító sziget;
- fenti támogatható tevékenységek tervezése.

Fejér megyei horizontális gazdaságfejlesztési projektcsomagok

Projektcsomag keretében tervezett beavatkozások:

- atipikus és családbarát foglalkoztatási formák (al)projektcsomag
- helyi termékfejlesztési (al)projektcsomag
- Fejér megyei KKV projekt- és hálózatfejlesztési (al)projektcsomag

Fejér megyei gazdaságfejlesztési részprogram forrásigénye:

A Fejér megyei gazdaságfejlesztési részprogram forrásigényének meghatározásakor figyelembevételre került az a tervezési elv, mely szerint a projektcsomagok becsült támogatási igénye lefedi a 2014–2020 közötti időszakban a TOP tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló **1702/2014. (XII.3.)** Korm. határozat alapján a megyére allokált teljes forráskeret, illetve ezen felül tartalmaz ún. tervezési tartalékot is, a program végrehajtási időszakában jelentkező kockázatok csökkentésére.

A terület- és településfejlesztési operatív program úgy rendelkezik, hogy az előre meghatározott forráskeret alapján elsődlegesen **gazdaságfejlesztési céllal**, gazdaság- és településfejlesztési beavatkozásokat tartalmazzon. Ennek **két szintje van: a megyei szint és a megyei jogú város szintje**. Az integrált területi programok keretében, a tervezés során figyelembe kell venni: a kohéziós politikai kereteket, a Partnerségi Megállapodást, Fejér megye területfejlesztési koncepciójának és programjának fejlesztési irányait, valamint Székesfehérvár és Dunaújváros Megyei Jogú Város integrált településfejlesztési stratégiai irányait. A tervezést a megyei önkormányzat hangolja össze, ugyanakkor a megyei jogú városok kivételével az érintett települési önkormányzatok bevonásával a megyei önkormányzat tervezi, míg a megyei jogú város közigazgatási területén fenntartható városfejlesztési céllal a megyei jogú város.

Fejér megye gazdasági fejlődése szempontjából is döntő, hogy a két megyei jogú város az ITS-ében milyen elképzeléseket fogalmaz meg, illetve, hogy ezek milyen mértékben érintik a közigazgatási határaik mellett közvetlenül elhelyezkedő kistelepüléseket. (Mellékletben)

Fejér megye gazdasági programjának meghatározó eleme, hogy miként tud együttműködni a **szomszédos megyékkel** és térségekkel. Ez az együttműködés többirányú:

- A **Közép-dunántúli régió**n belül hagyományos együttműködés **Veszprém megyével és a Komárom-Esztergom** megyei gazdasági törekvésekkel. Erősíteni kell az ipari, logisztikai turisztikai együttműködésekben túl **Veszprém és Tatabánya megyei jogú városokkal** való kutatási és innovációs együttműködések.
- Különösen a **felzárkóztatandó Dél-Fejér megyei** gazdaságfejlesztési projektekben kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a **Tolna megyei és Somogy megyei** infrastruktúra, vízgazdálkodási, környezetvédelmi és agrárfeldolgozó ipar fejlesztéseinek az összehangolására.
- A **Duna völgyében** gazdaságfejlesztési programjainkat összehangoljuk a **közép-magyarországi, a közép-dunavidéki és a Komárom-Esztergom megyei** környezetvédelmi, turisztikai, vízgazdálkodási és munkahelyteremtési és megtartási programokkal.

Program megvalósítását elősegítő legfontosabb alapelvek

A megyei önkormányzat feladatainak ellátásában együttműködik a települési önkormányzatokkal, a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.

A megyei önkormányzat a megye területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit, ennek keretében:

- vizsgálja és értékeli a megye társadalmi és gazdasági helyzetét, környezeti állapotát, adottságait, a vizsgálatok során felhasznált információkat és a vizsgálatok eredményeit a területi információs rendszer rendelkezésére bocsátja;
- a megyei jogú város önkormányzata bevonásával kidolgozza és elfogadja - az országos területfejlesztési koncepcióval összhangban - a megye hosszú távú területfejlesztési koncepcióját (a továbbiakban: megyei területfejlesztési koncepció), illetve - a megyei területfejlesztési koncepció

- és területrendezési terv figyelembevételével - a megye fejlesztési programját és az egyes alprogramokat;
- szakmai kapacitásával segíti a területfejlesztési önkormányzati társulások és a térségi fejlesztési tanácsok tervező, döntés-előkészítő, fejlesztési célokat feltáró, pályázatokat megalapozó tevékenységét;
 - előzetesen véleményezi az országos, valamint a megyét érintő ágazati fejlesztési koncepciókat és programokat, továbbá a területét érintő területrendezési terveket;
 - figyelemmel kíséri az operatív programok megyében jelentkező feladatainak megvalósítását, külön döntés alapján közreműködik azok végrehajtásában;
 - előzetesen véleményezi és koordinálja az illetékes területi államigazgatási szervek megyét érintő fejlesztéseit és pályázatait;
 - közreműködik a területfejlesztési programok végrehajtásának nyomon követésében és értékelésében;
 - a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről.

A megyei önkormányzat dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról.

A megyei önkormányzat a területfejlesztési koncepcióról és programról szóló rendeletét a koncepció tekintetében a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter, a program tekintetében a miniszter állásfoglalásának beszerzését követően fogadhatja el. Az állásfoglalás kiadására egy hónapon belül kerül sor, ha e határidőn belül nem történik meg, úgy az állásfoglalást egyetértőnek kell tekinteni.

A Fejér Megyei Közgyűlés és Bizottsága, valamint az önkormányzati hivatal aktív és kezdeményező szerepvállalásával előtérbe kerülnek a partnerség és a kapcsolattartás új elemei. A Gazdasági Program megvalósítása akkor lehet sikeres, ha az éves tervekben, továbbá a 2014-2020 + 3 időszakban az érdekelt szereplők és Fejér megye polgárainak eredményes együttműködését sikerül biztosítanunk.

Mellékletek:

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptiója, 2014. március (ld. Fejér Megyei Önkormányzat honlapja)

Fejér Megye Integrált Területi Programja 2014-2020 (1.0 változat), 2014. október 31. (ld. Fejér Megyei Önkormányzat honlapja)

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója 2014-2030 (ld. Székesfehérvár Megyei Jogú Város honlapja)

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020 (ld. Székesfehérvár Megyei Jogú Város honlapja)

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégia gazdaságfejlesztési irányait megalapozó Operatív terv 2014-2020 (ld. Székesfehérvár Megyei Jogú Város honlapja)

Dunaújváros Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója (ld. Dunaújváros Megyei Jogú Város honlapja)

Dunaújváros Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ld. Dunaújváros Megyei Jogú Város honlapja)